

Lokal læreplan i engelsk etter 10. trinn

JOHANNES
LÆRINGSSENTER

STAVANGER KOMMUNE

Lokal læreplan i engelsk etter 10. trinn ved Johannes Læringscenter

Grunnleggende ferdigheter

Å kunne uttrykke seg skriftlig og muntlig i engelsk er sentralt i utviklingen av engelsk språkkompetanse og går igjen i kompetansemålene for alle trinn. Disse ferdighetene er viktige redskaper i arbeidet med å forstå og ta i bruk engelsk i stadig mer varierte og krevende sammenhenger på tvers av kulturer og fagfelt. Muntlige ferdigheter innebærer både å kunne lytte og å kunne tale.

Å kunne lese i engelsk er en del av den praktiske språkkompetansen og innebærer at en kan lese med forståelse, utforske og reflektere over stadig mer krevende tekster og slik skaffe seg innsikt på tvers av kulturer og fagfelt. Å utvikle leseferdighet på engelsk vil også bidra til å styrke leseferdigheten generelt.

Å kunne regne i engelsk innebærer at en kan supplere regnekompetansen på morsmålet med de nødvendige uttrykk på engelsk. Å utnytte informasjon fra grafiske framstillinger, tabeller og statistikker er viktig for forståelse av engelske tekster.

Å kunne bruke digitale verktøy i engelsk gir mulighet for autentisk bruk av språket og åpner for flere læringsarenaer for faget. Engelskspråklig kompetanse er i mange tilfeller en forutsetning for å kunne ta i bruk digitale verktøy. Samtidig kan bruk av digitale verktøy bidra til utvikling av engelsk språkkompetanse. Kildekritikk, opphavsrett og personvern er sentrale områder i digitale sammenhenger som også inngår i engelskfaget.

Språklæring

Kompetansemål

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne utnytte ulike situasjoner, arbeidsmåter og strategier for å lære seg engelsk

- identifisere vesentlige språklige likheter og forskjeller mellom engelsk og eget morsmål og utnytte dette i egen språklæring
- bruke ulike hjelpemidler kritisk og selvstendig
- bruke grunnleggende terminologi for å beskrive formverk og tekststrukturer
- beskrive og vurdere eget arbeid med å lære engelsk

Tema – innhold:

Tema og innhold for dette hovedområdet vil være felles for alle fire modulene. Læreren må sørge for at vanskelighetsgraden stiger etter hvert som eleven går fra modul til modul.

Når læreren arbeider med dette hovedområdet må hun først og fremst ha som formål å skape mest mulig selvstendige elever. Autonomi er ikke noe som skapes i løpet av en termin eller en modul. Det må arbeides med fra første stund i faget og utvikles skritt for skritt. Vår målgruppe består av elever som ofte kommer fra ganske autoritære skolesystemer. Det er viktig at læreren gradvis bygger bro mellom det eleven er kjent med fra tidligere skolegang og det læringssynet vi har i Norge. Læreren må med andre ord sette av tid til stillas-bygging også i språkopplæringen (se under lokal læreplan i norsk og generell del).

For å oppnå kompetansemålene må læreren bygge på tre pilarer:

Læringsbok. Eleven må bygge opp sin egen bok som gjenspeiler det læreren har gjennomgått i faget og som eleven har skrevet ned og strukturert på egen hånd. Det er lurt å vende eleven til å bruke dato og gode overskrifter i boken slik at det blir lett å finne tilbake til ting som er gjennomgått tidligere. Læringsboken bør samles inn med jevne mellomrom, særlig den første tiden for å sjekke hvordan eleven arbeider i faget og hvor mye av det læreren har gjennomgått som er gjengitt på en forståelig måte. Læreren må fremfor alt unngå løsbladsystem. Det egner seg dårlig for en elevgruppe med lite kompetanse på språklæring.

Mappemetodikk. Elevene skal lage en samling av tekster fra første stund i faget. Samlingen kan gjøres elektronisk, i bokform eller som en mappe. Med jevne mellomrom skal eleven gjøre en egenvurdering av tekstene sine ut fra gjennomgåtte kriterier for en god tekstsamling. Læreren kan be eleven plukke ut sine beste tekster eller ta bort sine dårligste. Mappen skal også inneholde vurdering av muntlige tekster, både lærerens vurdering og egenvurdering. I alt arbeidet med mappemetodikk inngår fokus på refleksjon rundt egen læring. Dette må læreren sette av tid til. Om nødvendig må arbeidet foregå på norsk.

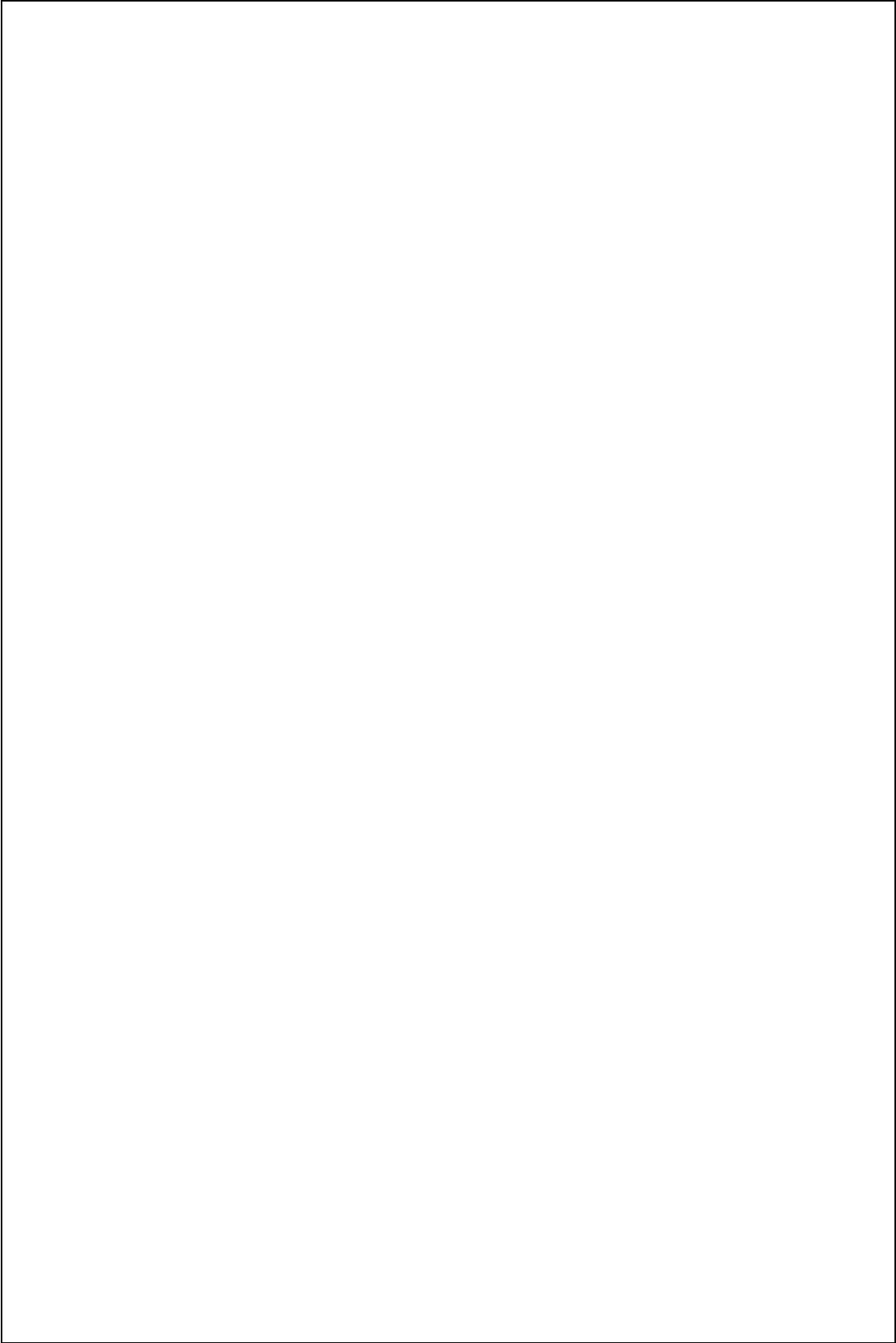
Kontrastivt arbeid med grammatikk. Læreren skal gjøre eleven vant til å sammenligne strukturer og formverk i eget språk med engelsk. Her kan det være lurt også å se hvordan norsk likner på engelsk. Elevene er allerede drevne norsk-to innlærere. De vil fort se likheten mellom å lære et andrespråk og et fremmedspråk. Strategi og arbeidsmåter kan hentes fra norsk-innlæringen. Dette gir en ekstra dimensjon på innlæringa av engelsk for vår elevgruppe.

Arbeidsmåter og vurderingsformer vil bli tatt opp til slutt i læreplanen. Men et par ting må nevnes spesielt for språklæring.

Språket i timene skal være engelsk som en hovedregel når eleven har nådd dette trinnet. Norsk kan ev. brukes som et hjelpespråk. Det er viktig å utnytte alt som fins av billedstoff, musikk etc. på Internett. Ordbøker oppøver eleven i selvstendighet og gir mye mer eksakt kunnskap enn ordforklaringer på andrespråket. Mange ordbøker fins på Internett ("Lexin"). Det er ikke for mye for langt at eleven skal ha tilgang til ordbøker på morsmål/engelsk i timene dersom det fins. "Oppgavemix" og "Dino" in London er godt stoff for språklæring på lavt nivå.

Uttaletrening: På dette nivået må eleven være kjent med det engelske lydverket. Det betyr ikke at uttaletrening kan legges bort. Det er viktig også her å arbeide for å gjøre elevene autonome slik at de kan øve på lydverket også på egenhånd med enkle øvelser de kan drive med hjemme for å oppøve ansiktmuskulaturen når de skal uttale tilsynelatende umulige engelske lydkombinasjoner.

Notater

Kommunikasjon

Kompetansemål

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne:

- forstå muntlige og skriftlige tekster som dekker en rekke ulike emner
- uttrykke seg skriftlig og muntlig med en del presisjon, flyt og sammenheng
- tilpasse muntlig og skriftlig språkbruk til sjanger og situasjon
- presentere og samtale om aktuelle og tverrfaglige temaer
- lese og forstå tekster av ulik lengde og i flere sjangere
- velge ulike lytte-, tale-, lese- og skrivestrategier tilpasset formål og situasjon
- skrive tekster som forteller, beskriver, argumenterer eller formidler beskjed, med passende grunnstruktur og hensiktsmessig bruk av avsnitt
- bruke innhold fra ulike kilder på en selvstendig og kritisk måte
- vise evne til å skille mellom positivt og negativt ladede uttrykk som refererer til enkeltindivider og grupper av mennesker
- kommunisere via digitale medier
- beskrive og tolke grafiske representasjoner av tall og andre datarekke ulike emner
- bruke språkets grunnleggende formverk og tekststrukturer

Tema – innhold

Modul 1 m/svak progresjon:

- Tall og bokstaver
- Individ, familie og venner
- Hobby og fritid
- Skole
- Tv og film
- mat
- bruk av begreper for høyde, vekt, form, farge for å beskrive personer og gjenstander.
- Beskrive sine været/farger/adresser.

Disse temaene dekkes i "Oppgavemix", hefte 2 til 5 og i "Enter"

Modul 1 m/rask progresjon:

- Lesetekster om skole
- UK og London
- Tekster av engelske forfattere som Dickens (med utdrag fra *A Christmas Carol*) og Oscar Wilde (med *Canterville Ghost* som lettlestbok)
- turisme og geografi (*Gullivers Travels, Going on Holiday, Traveling in the Old Days*)
- tekster om berømte personer, for eksempel Florence Nightingale og prinsesse Diana (Lettlestbok)
- tekster om sport, politikk, kunst og musikk både i engelsktalende land og over hele verden

Tekster om dette finnes i "Oppgavemix" og i Modulhefte 1

Grammatikk:

- Repetisjon av bestemt/ubestemt artikkel
- bevissthet rundt bruk av hjelpeverb i spørrende/nektende setninger i presens og preteritum,
- Bevisst bruk av bindeord, preposisjoner, much, many, some, any. Bøye og bruke en god del regelmessige og uregelmessige verb i presens/preteritum.
- Bruke relative pronomen.

Progresjon i forhold til Flight 8, Workbook

Modul 2:

Reklame og massemedia med f.eks. tekster:

- *Coca Cola*
- *New Travel Fast*
- *Newspaper stories*
- *That`s Life* fra modul 2- heftet

Engelsktalende land med f.eks. tekster om India, Australia og Irland

- *Pyjamas*
- *They arrived*
- *Settlers*
- *They were here*
- *The Native Australians*
- *Animal Rap*
- *Son of Mine*
- *Facts*
- *A Chat in a Dublin Café*
- *The limerick*

Disse teksten finner du i modul 2 heftet

Filmer

- Billy Elliot
- Oliver Twist

Begge filmene gir mulighet til å samtale både om England før og nå samtidig om unge menneskers følelser og fremtidsplaner.

Skrive og snakke om:

- mat og helse
- krig/fred
- julefeiringer/nyttårsfeiringer
- kriminallitteratur
- kunst og musikk, både i engelsktalende land og ellers over hele verden
- nyheter

Disse temaene vil man finne i Flight 8 eller tilsvarende læreverker for ungdomsskolen.

Grammatikk:

Fortsett med progresjonen for Flight 8 workbook. Elevene skal ha grunnleggende kjennskap til "present perfect", "future" og "direct and indirect speech".

Modul 3:

- Underholdning og sport
- Fritid og hobby
- Native Americans og urbefolkning i andre land
- Immigrasjon
- Menneskerettigheter
- USA: historie og geografi
- Verdensrommet

Tekster fra Flight 9 eller tilsvarende verk.

Grammatikk:

Følg progresjonen i Flight 9 med tilleggsoppgaver i forhold til elevens nivå. (Se perm på arbeidsrommet "Graded Exercises in English")

Modul 4:

Tekster om:

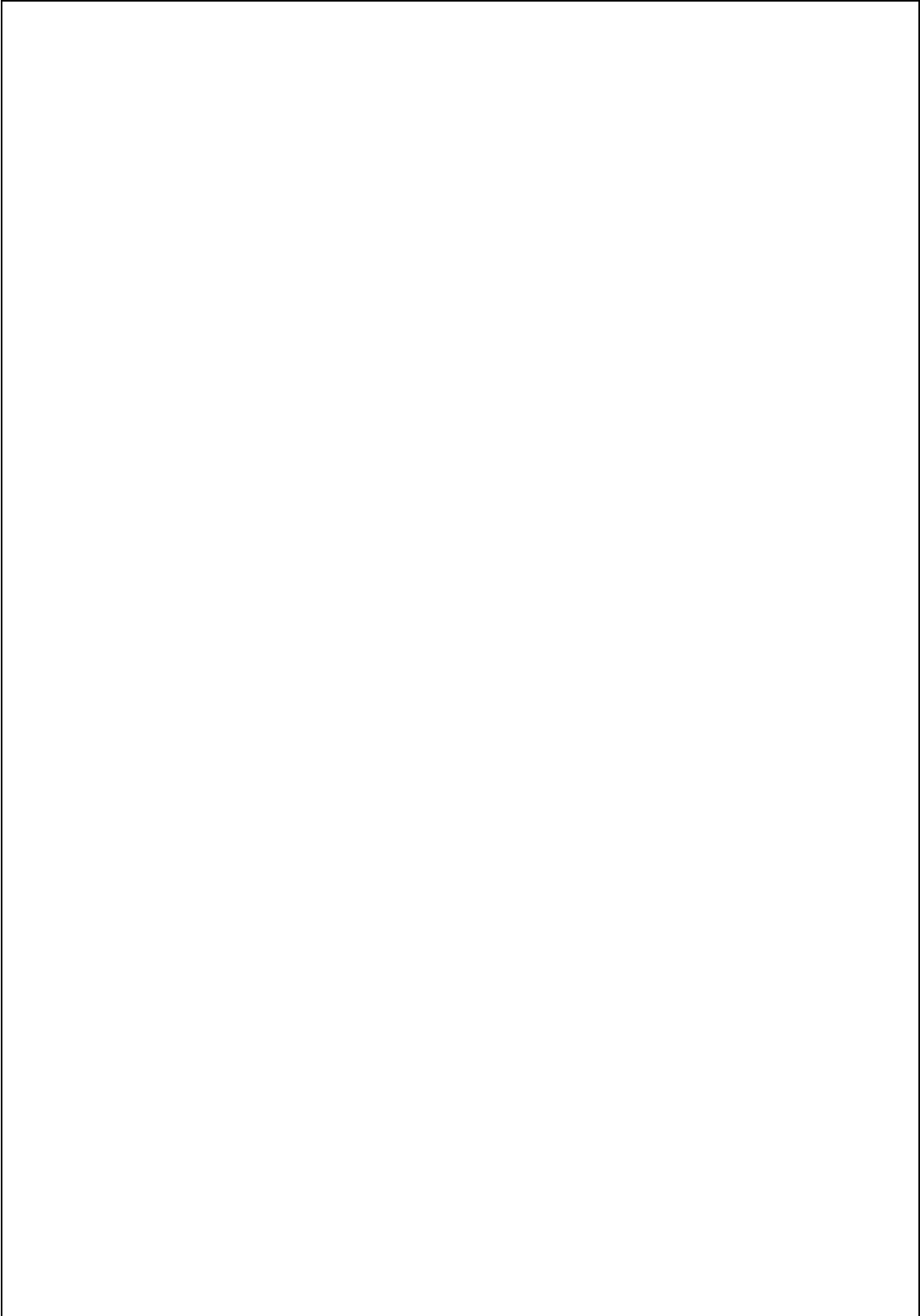
- uforklarlige hendelser
- New Zealand
- de siste kolonier
- engelsk som verdensspråk
- arbeidslivet
- global oppvarming).
- Kjærlighet og vennskap (Romeo and Juliet)

Tekster fra Flight 10 eller tilsvarende læreverker

Grammatikk:

Følg progresjonen i Flight 10

Notater

Kultur, samfunn og litteratur

Kompetansemål

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne:

- drøfte unge menneskers levesett, omgangsformer, livssyn og verdier i Storbritannia, USA, andre engelskspråklige land og Norge
- gjøre rede for trekk ved historie og geografi i Storbritannia og USA
- beskrive situasjonen til noen urfolk i engelskspråklige land
- gjenkjenne noen regionale aksenter fra engelskspråklige land
- lese og drøfte et representativt utvalg litterære tekster fra sjangrene dikt, novelle, roman og skuespill fra den engelskspråklige verden
- beskrive tema og komposisjon i tekster og visuelle uttrykk
- lage og samtale om egne muntlige eller skriftlige tekster inspirert av litteratur og kunst

Tema – innhold

Modul 1:

Tekster som gir grunnleggende kunnskaper om livet i USA og Storbritannia, livsstil og høflighetsregler. Enkle tekster om London og UK fra modul hefte 1 eller Enter. Tema kan belyses også gjennom filmer.

Easy reader:

- King Arthur andre lettleste bøker
- A Christmas Carol i utdrag fra *Flight 8* pluss dvd

Følgende tekster fra Enter:

- "Single in Seattle"
- "The weather in Copenhagen"
- "Youth hostels"
- "A very short US history"

Tekstene fra "Enter" egner seg særlig for elever med svak progresjon

Modul 2:

Tekster som belyser forhold i USA og Storbritannia samt noen engelsktalende land i større bredde enn på modul 1. Tema kan være reklame og massemedia, arbeidsliv og samfunn. Geografi og historie i forbindelse med Irland. Tekstene må gi elevene nok kompetanse til å gjengi fakta og kunne argumentere, ikke bare beskrive.

Store forfattere fra USA og England kan introduseres gjennom filmer, f.eks. *The Pearl* (Steinbeck). Faktastoff bør få større plass, gjerne gjennom Internett, dokumentarfilmer, aviser og blader.

Modul 3:

Tekster som belyser USAs historie og kultur i store bredde.

- Native Americans
- de svartes historie
- borgerkrigen og borgerrettsbevegelsen med Martin Luther King.
- Immigrasjonen fra Europa på 1800 - tallet.

I Flight 9 finnes tekster som belyser disse temaene med en passelig vanskelighetsgrad

Lettlestboken *Pocahontas* egner seg godt til å belyse indianernes liv, her kan man også vise tegnefilmene om Pocahontas

Lettlestboken *Of Mice And Men* av Steinbeck er verd å bruke en hel del tid på da den gir et unikt innblikk i USAs historie på 30-tallet og har en rik appell til voksne mennesker. Finnes også i glimrende filmversjon.

Skolen har en gammel video med Ung i USA (med arbeidsoppgaver) som egner seg ved gjennomgange av USAs historie, særlig med tanke på de forskjellige etniske minoretetene: Hispanics, japans-amerikanere, norsk-amerikanere og svarte.

Grafiske fremstillinger

Modul 4:

- Klimaendringar
- helse og utdanning
- kunst, media og reklame
- vold og storbyproblemer
- Shakespeare med utdrag fra *Romeo and Juliet*

Disse temaene er godt representert i Flight 10 i passelig vanskelighetsgrad.

- Lettlestbok: *Mutiny on the Bounty* gir mulighet til spenning og romantikk (flere filmer er tilgjengelige)
- Dikt av Robert Frost.

Notater

Arbeidsmåter og vurderingsformer

Arbeidsmåter

Bevisst bruk av IKT både i muntlige presentasjoner og skriftlige produksjoner helt fra start på Modul 1

Modul 1 kan deles opp i 2 nivåer, et nivå/en klasse med svak progresjon og et nivå/en klasse med rask progresjon, avhengig av elevgrupper/behov i det aktuelle året. Arbeidsmåtene blir litt forskjellig for de to nivåene. I modul 2 med svak progresjon skal det være korte muntlige fremføringer (ca.5 min.) om hobby/rom/film/bok/kjendiser. Elevene skal fortelle/skrive oppsummeringer av enkle tekster, lage reisebrosjyrer og kunne beskrive personer/ting. Elevene skal kunne fortelle/skrive en melding/matoppskrift.

I modul 1 med rask progresjon skal elevene ha en muntlig fremføring på ca. 10 min. over et selvvalgt emne. Både for svak og rask progresjon gjelder at elevene skal lage PowerPoint fremstillinger til støtte under fremføringen. Elevene skal lese en selvvalgt bok som skal gjenfortelles muntlig for klassen (referat/bokmelding). De skal skrive enkle tekster både fortellende og beskrivende.

Det er viktig å komme i gang med skiving i timene på dette nivået. Erfaringene tyder på at våre elever trenger mye hjelp i startfasen. Det bør derfor settes av tid til å skrive i timene, slik at man kan være sikker på at alle skriver noe.

Mye muntlig i timene:

Elevene kan trenge å få konkrete spørsmål i startfasen. For de aller svakeste elever som ikke sier et ord, kan det anbefales at de får mange spørsmål skriftlig fra lærer. De blir da oppfordret til å stille spørsmål til resten av klassen. Denne metoden har vært meget effektiv i å få elevene til å få tro på seg selv.

Læreren må være bevisst på at elevene kan være i stand til å lese og forstå lengre tekster til tross for mange nye ord og begreper. Det er viktig at elevene hele tiden får utvidet sitt passive ordforråd for å lette overgangen til stadig større krav. Selvstendig lesing/gruppelesing i 15 minutter; deretter muntlige besvarelser på spørsmål fra tekstene. I den forbindelse vil det være naturlig å ha par-arbeid hvor den ene eleven stiller spørsmålene og den andre svarer. Både spørsmål og svar kan formuleres av læreren og deles ut til elevene dersom elevene selv ikke er i stand til å sette i gang en dialog.

Bruk Internett aktivt. Faglærer kan finne et interessant nettsted eller bilde. På den måten danne mulighet for åpen diskusjon. "What do you think about this?". Uttrykke egen mening om politikk i Norge og andre land.

Bilder og kunst kan brukes i arbeidet med å få elevene til å uttrykke sine meninger og tanker om livsstil og verdier. Elevene blir utfordret til å tolke og analysere det de ser. På samme måte kan litterære tekster brukes

Arbeidsformer som kan brukes i alle moduler, både i muntlig og skriftlig del av faget er: Tankekart, tidslinjer, presentasjoner, drama, musikk, spill, gruppe- og par-arbeid, lage overskrifter til tekst. Finne egne tekster.

Skriftlig for høyere moduler: Brev, omtaler, fortellinger, argumenterende tekster, foredrag. Vektlegge skriving i prosess, nøkkelord, layout, innhold og evne til å begrunne egne meninger. Dette vil være en god erfaring før eksamensforberedelse i siste modul.

Vurdering

Elevene skal ha en skriftlig og en muntlig karakter når de er på modul 3 og 4. Karakteren etter modul 3 kan fungere som terminkarakter. Etter modul 1 og 2 kan det gis modulbevis med karakter dersom det er hensiktsmessig.

Elevene skal få underveisvurdering i form av kommentarer på muntlig og skriftlig arbeid i forhold til oppsatte kriterier. Se om formativ vurdering i *Generell del*.

Vurderingsformen som inngår i *Språklæring* (se under denne) med mappemetodikk, egenvurdering, refleksjon rundt egen læring f.eks. gjennom loggskrivning, skal brukes også for de andre hovedområdene.

I modul 4 er det viktig at elevene så tidlig som mulig gjør seg kjent med ny modell for muntlig eksamen, med 48 timers forberedelsestid. De skal ha hatt i hvert fall ett foredrag over et selvvalgt emne innenfor temaene i modul 3 og 4 som de har fremført for klassen og fått en tilbakemelding på, gjerne sammen med en powerpoint presentasjon.

Læreverk/Litteratur:

Modulhefte 1 og 2,

Lexin: nettbaserte ordbøker

Intro

Enter

Flight 8, 9 og 10

Headway

New Headway

Oppgavemix

Cutting Edge

Junior Contact

Tidligere eksamensoppgaver, også fra L97

Interenett: British Council, One Stop English, Pearson Education

Lettlestbøker: How to be an alien, Om Storbritannia, London, History of Britain, Tom Sawyer, Deep Trouble, Rain Man, American Crime Stories, Primary Colours, Gladiator, William Shakespeare, Henry 8th and his many wives

Success: Elementary Students Book

Successful Writing Intermediate (Evans)

English Grammar in Use (Murphy)

Grammarway ! (Dooley/Evans)

Graded Exercises kopiert i perm

Pair Work ! (Jones and Williams)

Grammar Games and Activities for Teachers (Jones)

Filmer: Billy Elliot, Pocahontas, Romeo and Juliet, The Pearl, A Christmas Carol, Ung i USA